

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 3.

V Ljubljani, 15. februarja 1929.

XLVI.

VSEBINA: Oddaja modre galice. — Prednosti čilskega solitra. — Našim kmetovalcem. — Ozki ogoni s štirimi brazdami. — Krmiljenje krav po dr. Kellnerju na podlagi škrobnih vrednot. — Zatiranje sadnih škodljivcev in bolezni ter škropljenje drevja. — Vinogradnikova skrb zaradi mraza. — Potrebno po jasnilo. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Nedeljska predavanja in tečaji. — Vestnik kmetijske gospodinjice. — Dopisi. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Oddaja modre galice.

Kmetijska družba je sklenila nakup modre galice, kolikor je potrebuje za svoje ude. Ceno bo določila pozneje, ker še ne ve, ako bo uvozna carina, ki znaša 1.32 Din za kg, ukinjena. Prošnja za to je že vložena.

Ker je letos cena galici na svetovnem trgu vsled draginje bakra znatno višja nego lani, je na trgu malo blaga. Cene gredo pa še vedno kvišku.

Družba bo oddala galico po čim nižji ceni tistim svojim udom in podružnicam, ki prijavijo svoja naročila nanjo najkasneje

do konci februarja t. l.

Kdor se bo pa pozneje priglasil, jo bo moral plačati po dnevni ceni, ki bo precej višja. Pri naročilu je za vsak kg plačati 2 Din a r e.

Načelnštva podružnic se pozivljajo, da nemudoma to razglasijo, zberejo naročila ter jih do gorenjega roka pošljejo družbi.

Kmetijska družba.

Prednosti čilskega solitra.

Čilski soliter je dušičnato gnojilo, ki vsebuje redno okrog 15.5 odstotka dušika. Izmed vseh redilnih snovi, ki so rastlinam potrebne, je dušik najvažnejša. Ker mora vsak kmetovalec dobro poznati posamezna umetna gnojila, ki jih potrebuje za zvišanje svojih pridelkov, smatramo, da je umestno, opisati tudi nekatere lastnosti čilskega solitra, ki ga usposablja ne samo za prehranjevanje, temveč tudi za zdravljenje rastlin.

Prvič je v čilskem solitru dušik v obliki solitrne kisline, ki služi rastlinam neposredno kot hrana; drugič je to gnojilo lahko in popolnoma topljivo v vodi, zato ga morejo rastline s svojimi koreninami vsrkavati takoj, ko se raztopi v zemeljski vlagi.

Zaradi teh dveh lastnosti se solitra ne trosi pred setvijo in ne podorava ali podkopava, ampak šele ob setvi ali celo pozneje, ko rastline že rasejo. Tako gnojimo ž njim ozimnim žitom zgodaj spomladi po vrhu rastlin, jarini: ovsu, ječmenu, koruzi itd. pa ob setvi ali ko začnejo rastline že poganjati.

Posebna prednost čilskega solitra, ki sledi iz navedenih dejstev, obstoji v naslednjem: zgodaj spomladi so njive še mrzle in mokre; zemeljske

bakterije, ki imajo nalogo, da pripravljajo v zemlji rastlinam dušičnato hrano iz hlevskega gnoja in sprstenine, ne morejo vsled pomanjkanja toplote razviti še svojega koristnega delovanja. Toda ravno v tem letnem času se začnejo navedene rastline razvijati in potrebujejo v svoji mladosti največ dušika.

Če hočemo torej naše setve v tej dobi obvarovati pred stradanjem ter jim zagotoviti primerno prehrano, je nujno potrebno, da jim pognojimo s čilskim solitrom. To gnojilo nudi rastlinam že pripravljeno dušičnato hrano ravno tedaj, ko jo najbolj potrebujejo. Zaradi navedenih lastnosti se je prikupilo vsem naprednejšim narodom, ki jim služi kot glavno spomladansko sredstvo za zagotovitev bogatejših pridelkov.

Druga važna prednost čilskega solitra leži v tem, ker se da porabiti kot zdravilno sredstvo za slabe setve, pa tudi za popravo vseh tistih setev, ki so trpele vsled neugodne zime ali po škodljivcih. Za rastline pa, ki so že vzklile ter se nahajajo v razvoju, itak ne moremo rabiti drugih sredstev in ne drugih gnojil, ampak edino čilski soliter, ki se lahko in brez škode trosi po vrhu rastočih rastlin.

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

Našim kmetovalcem!

Našim poljedelcem!

Hud zimski mraz, ki ga imamo letos, je napravil že veliko škodo tudi pri našem kmetijstvu. Marsikomu je zmrznil krompir pa tudi drugo korenstvo, če ga ni imel dobro zavarovanega pred mrazom. Ta nevarnost še ni minila. Zmanjkalo bo krompirja za jed, klajo in za seme. Če je krompir zmrznil, ni druge pomoči, kakor da ga skuhamo, preden se je otajal; skuhan krompir je še poraben. Otajan krompir se pa zmečka in pokvari. Pri večjih količinah zmrzlega krompirja ga kaže skuhati in stlačiti v kadi, kjer ga osolimo, da se bolj drži in da ostane poraben za klajo.

Naročila za semenski krompir. Ker je krompir zadnje letine v marsikaterih krajih Slovenije neprimeren za seme, ga želijo kmetovalci premeniti. Družba jim hoče ustreči ter bo dobavila s tirolskega nekaj vagonov krompirja vrste „Alma“, ki se v naših zemljah prav dobro sponaša. Skušala bo pa tudi dobiti nekaj domačega, zdravega „Oneida“ iz Štajerske.

Inozemski „Alma“ bo seveda dražji in bo stal več kot 1.50 Din za kg ter bo došel šele v aprilu, ker je prej uvoz navezan na carino; domači bo pa cenejši in se ga bo dobilo že prej.

Načelnštva podružnic naj zberejo naročila **do konca februarja** in naj zahtevajo za vsak kg po 1 Din are.

Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati.

Kmetijska družba.

Našim živinorejcem!

Letošnja ostra zima dela hudo preglavico tudi našim živinorejcem. Vse kaže, da se bo zima zavlekla. Stiska je za krmo, ki jo živinorejci prav neprijetno občutijo. Stiska je pa tudi za vodo, ker so mnogi studenci in vodotoki zamrznili. Po mnogih

krajih morajo kmetovalci sneg topiti, da imajo potrebno vodo za jed in pjačo. To je huda nadloga, ki jo prazadeva letosnja zima. S krmo je do skrajnosti varčevati, da ne pridemo v še hujšo zadrego. Po visoko zasneženih krajih trpe ljudje in živina. Pomankanje krme se po mrzlih hlevih dvakrat huje občuti. Močno trpi v slabih prostorih zlasti mlada goveda, pa tudi vse druge domače živali, če nimajo potrebne varstva.

Našim sadjarjem!

Nenavadno hud mraz, ki je nastopil v letošnji zimi, dela skrbí tudi našim sadjarjem. Imeli smo mraza po 24 do 30° pod ničlo in še ga ni konec. Pri takem mrazu trpi tudi sadno drevje in pozebejo zlasti bolj občutljiva sadna plemena. V nevarnosti so marelice, breskve, češnje, češplje, hruške, pa tudi jabolka, ki zdrže še največ mraza, namreč po 28 do 30°. Zlasti velika je nevarnost pri mlajšem drevju in v drevesnicah, kjer bo letos mnogo škode. Čim krepkejši rasti je mlado drevje, tem večja je nevarnost pozebe v tem hudem mrazu, ki nas letos muči.

Našim vinogradnikom!

Ostra zima tudi našim vinogradnikom in zidanicam ne bo prizanesla. Bati se je, da bo trta trpela in pozebla. Dobro je še, da so vinogradi pokriti z debelo plastjo snega, toda kar gleda trtnega lesa ven, je ves v nevarnosti. Zato bo treba letos tudi počakati z rezatvijo, da se prepričamo, kako daleč je segala škoda po mrazu. Opozarjamo obenem na današnji članek „Vinogradnikova skrb zaradi mraza“ kakor tudi na poziv na prvi strani lista „Oddaja modre galice“, za katero se je treba že sedaj prijaviti, da se bo lahko pravočasno in po ugodnejši ceni dobavila. Podružnice po vinskih krajih naj se takoj lotijo nabiranja naročil!

Tukaj navajamo nekoliko primerov, v katerih se posebno priporoča uporaba tega gnojila. Tako so potrebne čiljskega solitra:

Vsa slaba ozimna žita, ki kažejo spomladi bledozeleno barvo in ona, ki so slabo obraščena.

Vsa ozimna žita, ki jih je srež poškodoval, je najbolje pred valjanjem potrositi s tem gnojilom.

Vsa ozimna žita, razredčena po miših, se po solitru močno razrastejo, s čemer se znatno zmanjša povzročena škoda.

Spomladne setve, oves, ječmen, koruza, krmska pesa, ki so zaostale v rasti, se hitro popravijo po gnojenju s solitrom.

Oves je posebno hvaležen za to gnojilo tedaj, če je vsled hladnega vremena zaostal v rasti.

Krmska pesa, ki ji v mladosti grozijo škodljivci, se po njem hitro opomore in preraste nevarno dobo prvega razvoja.

Vinogradi, ki so bili potolčeni po toči, ali ki so trpeli vsled hude zime, ali so vsled slane pozeble, se po solitru kmalu popravijo.

Hmeljniki, v katerih se hmelj slabo razvija, ali trpi vsled pomanjkanja gnojila, ali vsled hladnega vremena, se po solitru kmalu opomorejo.

V vseh teh primerih služi čilski soliter kot **lek in hitra pomoč** ter se ne da nadomestiti z nobenim drugim gnojilom.

V to svrho ga ni rabiti v velikih količinah, ampak zadostuje na en hektar (1 $\frac{3}{4}$ orala) približno: za žita po 100—120 kg, za okopavine po 150 do 200 kg, za vinograde in hmeljnike okrog 200 kg.

Kmetijska družba je to gnojilo že prejela in ga lahko vsak ud dobi potem svoje kmetijske podružnice ali pa naravnost iz družbenih skladišč v Ljubljani in Mariboru.

L.

Ozki ogoni s štirimi brazdami.

(Piše Vičanski škerlec pri Veliki Nedelji.)

V okrajih Ormož, Ptuj in še tudi drugod imajo nekateri kmetovalci navado, da orjejo na ozke ogone. Že več let opazujem rast kakor tudi pridelek po teh ozkih ogonih napram onim na širokih. Res je, da je vse oranje in branje pri ozkih ogonih hitreje in lažje; nasprotno je pa tudi res, da priraste skoraj še enkrat manj na taki njivi, kakor na njivi, kjer orjemo ogone s 40—50 brazdami. V razoru ne priraste čisto nič, na dveh brazdah, ki ležita zraven razora, malo, v sredini ozkega ogona se nahaja tupatam cela brazda, tako da tudi tukaj ne more kaj prida rasti. Ako pa nastopi mala suša, trpijo rastline hudo na takih ogonih. Ob času žetve pa tožijo posestniki takih ozkih ogonov: pognojil sem njivo na debelo, o pravem času sejal ali sadil, odstranil plevel itd., pridelal pa sem malo, ako ravno je bilo vreme ugodno. Ne more drugače biti in več prirasti, ker rabiš skoraj polovico njive za razore, iz katerih ne dobiš nobenega pridelka.

Vse drugače pa je na širokih slogih ali krajih, kjer je vsa zemlja enako globoko izpodrezana. V resnici je oranje na taki njivi bolj zamudno in branje težavnejše, pa vendar bi bolje kazalo za tistega, ki ima malo njiv, da si uredi široke ogone, kjer mu bo skoraj še enkrat toliko prirastlo, kakor na ozkih ogonih.

Poznam dva posestnika, ki oba kot mejaša svoje njive dobro in o pravem času obdelujeta in dobro gnojita, tako da je zemlja obeh teh kmetov v enako dobrem stanju. Pa oni, ki ima široke ogone s 40timi brazdami, dobi skoraj še enkrat toliko in lepših pridelkov, kakor njegov mejaš, ki orje ozke ogone s štirimi brazdami, akoravno sta njivi enako veliki.

Kdor ima veliko njiv, si z obdelovanjem na široke ogone ali sloge lahko prihrani skoraj polovico njiv za deteljišča ali senožeti, pa bo pridelal ravno toliko kot dosedaj. S tem si lahko opomore pri živinoreji, katera nas najbolj podpira na naših posestvih.

Na širokih ogonih lahko žito kosiš in potrebuješ manj delavcev kakor pri žetvi na ozkih ogonih. Zraste pa tudi lepša koruza in lepši krompir. Lahko sejemo in sadimo v ravnih črtah, tako da lahko okopujemo, osipljemo in krompir izkopavamo s preprostimi stroji, ki so za to pripravljeni. Pri takem obdelovanju se delo z živino hitro in z malim trudom opravi.

Ako pa imaš njivo v strmini ali v bregu, jo orji z obračalnim plugom. S takim plugom je prijetno

delati, ker živina veliko manj trpi, brazda pa se suče od pluga in pada izlaha navzdol. Tudi tukaj je vsa preorana zemlja v enako obdelanem stanju.

Ako pa imaš njivo v nizki legi, bolj na mokrih tleh, potem ne odgovarjajo ne široki, ne ozki ogoni in si veliko na boljšem, ako izpremeniš tisto njivo v stalni travnik. Seme travnih mešaníc naroči pa samo pri Kmetijski družbi, katera ti po svojih strokovnjakih sestavi pripravno mešanico iz deteljnih in travnih semen.

Krmljenje krav po dr. Kellnerju na podlagi škrobnih vrednot.

V vsakdanji krmi mora dobivati žival potrebne beljakovine in druge redilne snovi, kakor so: škrob, sladkor, vlaknina itd. Beljakovine potrebuje za proizvajanje mesa in mleka, druge redilne snovi pa za proizvajanje telesne toplote, moči in tolišč.

Prof. dr. Kellner je ugotovil sestavine različnih krmil kakor tudi njih prebavnost in tečnost ozir. vrednost. Da je različna krmila med seboj lahko primerjati, je preračunal vse redilne snovi v posameznih krmilih na škrobne vrednote ali na vrednost čistega škroba. Tako je dočgal, da znaša škrobna vrednota pri krompirju 19%, pri pšeničnih otrobih 48%, pri koruzi 81%, itd. itd.

Kakor je tečnost in vrednost krme zavisna predvsem od višine škrobnih vrednot, tako je še posebej merodajna tudi količina beljakovin, ki jih je treba v krmilih zase upoštevati, to pa zaradi tega, ker nam rabijo beljakovine* za proizvajanje mesa in mleka, škrobne vrednote pa v prvi vrsti za proizvajanje toplote, telesne moči in tolišč.

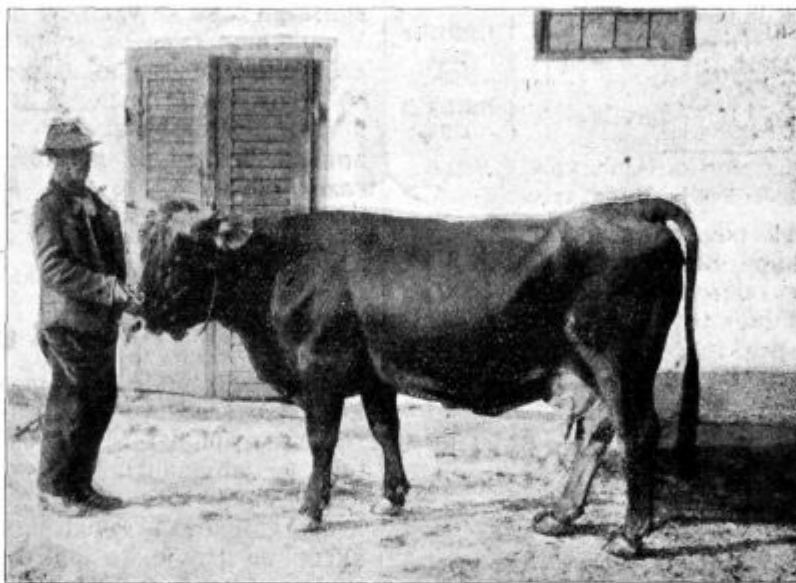
Prof. dr. Kellner je za vsa različna krmila dočgal vsebino beljakovin in škrobnih vrednot in nam podal to sestavo na posebnih tabelah. Iz teh tabel povzemamo tudi sestavo sledečih krmil, ki jih navajamo spodaj pri sestavi dnevnega odmerka:

V 100 kg imajo sledeča krmila:

Seno	3.8 kg belj. in	31 kg škrob. vred.
Slama ovsena	1 kg	17 kg
pesa	0.1 kg	4.6 kg
otrobi pšen.	9.1 kg	42.6 kg
lanene tropine	27.2 kg	71.8 kg

Nadalje je prof. dr. Kellner na podlagi znanstvenih in praktičnih izkušenj izdelal pravilnik, po kate-

* V mislih je prebavljivi del beljaka.

Pod. 6. „Krona“ — najboljša molzna krava v Sloveniji. L. 1927. je dala 6334 kg mleka. Lastnik g. Jurkovič v Radvanju pri Mariboru.

rem je treba molzni kravi za vzdrževanje telesne teže (vzdrževalna krma) za vsakih 100 kg žive teže po 60 gramov beljakovin in 60 dek škrobnih vrednot (razmerje 1 : 10), za proizvodnjo mleka (proizvajalna krma) pa še za vsak liter mleka po 50 gramov beljakovin in 20 dek škrobnih vrednot (razmerje 1 : 4).

Po tem pravilniku mora dobiti krava, ki je 500 kg teža, sledeče količine:

1. v vzdrževalni krmi 300 g beljakovin in 3 kg škrobnih vrednot; 2. v proizvajalni krmi za 10 l mleka 500 g beljakovin in 2 kg škrobnih vrednot. Skupaj 800 gramov beljakovin in 5 kg škrobnih vrednot.

Ta količine beljakovin in škrobnih vrednot dosežemo s pokladanjem sledečega dnevnega odmerka pri zgoraj navedenih krmilih (če preračunamo vsebino beljakovin in škrobnih vrednot po kilogramih posameznih krmil), in sicer:

6 kg sena	ima 228 g belj. in 1'86 kg škrob. vred.	} Vzdrževalna krma
5 kg slame	„ 50 g „ „ 0'85 kg „ „	
20 kg pese	„ 20 g „ „ 0'89 kg „ „	
1½ kg otrob.	„ 91 g „ „ 0'42 kg „ „	} Proizvajalna krma
1½ kg lan. tr.	„ 408 g „ „ 1'06 kg „ „	

skupaj 797 g belj. 5'08 kg škrob. vred.

ali okroglo 800 g belj. in 5'00 kg škrob. vred.

Ta dnevni odmerek odgovarja navodilom pravilnika, ker vsebuje skupaj 800 g beljakovin in 5 kg škrobnih vrednot, kar odgovarja potrebam 500 kg teže krave, če molze dnevno 10 l mleka.

Sedaj nastane še vprašanje, kako se to krmljenje izplača, če molze krava 10 l mleka. Stroški krmljenja znašajo v tem primeru:

6 kg sena	po 1.—Din	6.—Din
5 kg slame	po 0.5 Din	2.50 „
20 kg pese	po 0.1 Din	2.— „
1½ kg otrobov	po 2.50 Din	3.75 „
1½ kg lan. tropin	po 3.90 Din	5.85 „

Skupaj . . . 20.10 Din

Nasproti tem stroškom stoji vrednost 10 l mleka. Če dobimo po 2.50 Din za liter mleka, imamo dohodka . . . 25.—Din
ker znašajo stroški . . . 20.10 Din

se kaže prebitka . . . 4.90 Din.

Ta uspeh je dosti ugoden. Mogoč je pa le pri dobrih molznicah in v krajih, kjer se mleko lahko vnovčuje po 2.50 Din. Zunaj po deželi je mleko večinoma po 1.75 Din. V takih primerih se morajo stroški za krmljenje vravnorežiti z rentabiliteto celotne reje, kar se da doseči z znižanjem odmerka pri proizvajalni krmi ozir. pri močnih krmilih, kajti glavno je, da se reja izplača. R.

Zatiranje sadnih škodljivcev in bolezni ter škropljenje drevja.

(Konec.)

Arborin

je izdelek iz katranovih olj, je raztopljiv v vodi ter učinkuje razkuževalno, to se pravi, da uniči razne živalske zajedalce in njih zimsko zalego, zatire tudi nekatere glivične bolezni, uniči mah in lišaje. Za pečkasto sadje vzamemo 8—10% raztopino (1 kg

arborina na 12, oziroma 9 litrov vode); za koščičasto sadje 5—6% raztopino (1 kg arborina na 19, odnosno 15 litrov vode); istotako tudi za jagodičevje. Arborin uporabljamo z najboljšim uspehom v pozni jeseni, ko odpade listje z drevja in zgodaj spomladi par tednov prej, preden listje odžene. Škropiti je vedno le ob lepem vremenu, ko ne zmrzuje. Arborinovo škropivo je tako razpršiti, da pada v obliki megle od zgoraj dol in od strani po vrhovih in vejah, dokler se ne tvorijo kapljice po njih. Škropilnice je takoj po škropljenju osnažiti in umiti s toplo vodo.

Žveplovo-apnena brozga.

To sredstvo je najbolj uporabno v vinogradih ali tudi v sadovnjakih, zlasti v zimskem času. Med rastjo, t. j. od pomladi do pozne jeseni se rabi ta brozga v sadovnjakih v močno razredčeni obliki. V zimskem času se vzame 1 del brozge na 2 dela vode. V poletnem času pa se mora močno razredčiti. Ko začne drevje odganjati, je vzeti 1 liter brozge na 50 litrov vode; pozneje, ko je listje že doraslo, zadostuje 1 liter brozge na 30 litrov vode. Žveplovo-apnena brozga je najboljšo sredstvo za zatiranje razne plesni, ki se tvori na površju zelenih delov rastlin. Take plesni nahajamo na grozdju (oidij), na vrtnicah, grahu, fižolu, zelju, pesi, malinah, jablanah in tudi na gozdnih rastlinah (hrastju), itd.

Modra galica.

Za celo vrsto bolezni je modra galica najučinkovitejše sredstvo za zatiranje raznih paležev, peronospor na trti, krompirju itd., fuzikladija ali škrlupa na jablanah in hruškah, številnih rji, n. pr. rje na črešnjah, orehih, breskvah, marelicah itd. Bakrena galica je žvepleno-kisli bakrov oksid, s katerim škropimo drevje, ko dobro odžene. V ta namen raztopimo v vodi čez noč v večjem škafu 1—1½ kg modre galice. V drugi kadi raztopimo 1½—2½ kg gašenega apna, katerega med mešanjem prilivamo raztopljeni galici. Tej zmesi dolijemo še vode, da dobimo skupaj 100 litrov tekočine. Pred škropljenjem se mora raztopina preizkusiti z belim fenolftaleinovim papirjem, ki mora pordečiti, če je raztopina dobra. Prvič škropimo drevje, ko prične brsteti, in sicer z 1½% raztopino, v drugič z 1% raztopino po cvetju in tretjič z ravno tako močno en mesec pozneje, ko je listje popolnoma razvito.

Druga zatiralna sredstva.

Poleg navedenih sredstev, uporabljamo v sadjarstvu in vrtnarstvu še druga sredstva, posebno v poletnem času. Staro sredstvo je za zatiranje uši tobačni izvleček. S svojim strupom nikotinom, uničuje razni mrčes, zlasti mehko kožne in gole škodljivce-sesače, ki pijejo rastlinski sok (listne uši, karpji, bolhe, stenice itd.). Da se izvleček bolje prime rastlin in živali, ga škropimo z raztopino mazavega mila. V ta namen se vzame 1 do 1½% tobačnega izvlečka in ½% mazavega mila. Škodljivce je dobro poškropiti, in sicer po osmih dneh, ko se izležejo gnide, je škropljenje ponoviti.

Dalje uporabljamo v poletnem času tudi urania-zelenilo, ki je kot arzenov strup zelo hud želodčni strup, proti grozdnemu sukaču ali kiseljaku, zim-

skemu pedicu, glogovemu belinu, kapusovemu belinu, jabolčnemu zavijaču, cvetoderu itd.

Ker je urania-zelenilo nevaren strup za vsa živa bitja, je treba pri njem previdnosti. Škropiti je tako, da vzamemo **na 100 litrov vode le 10 do 15 dkg zelenila**, kateremu smo primešali vsaj $1\frac{1}{2}$ kg ugašenega apna. Uspešno uporabljamo ta strup proti jabolčnemu zavijaču, in sicer **koncem maja**, ko odcvete drevje in se pokaže mlado sadje, **drugič pa julija meseca**, ko metuljček drugič nastopi.

So še nekatera sredstva, ki jih uporabljamo zlasti proti ušem, kakor **kvasijeva kuhovina**, zmešana z milnico, potem **petrolejeva emulzija**, solbar itd., ki jih pa le vsled popolnosti omenjamo.

Najboljše škropilnice.

Učinek škropljenja je pri vsakem sredstvu odvisen tudi od škropilnice. Za sadno drevje je potrebno, da so škropilnice solidno in močno izdelane

Pod. 7. Flickova nahrbtnna škropilnica po sistemu Jessernigg.

Pod. 8. Flickov razpršilnik za drevje in hmelj.

ter da imajo razpršilnike, ki dobro pršijo in da dosežemo vrhove drevja. Težavno je priti okom raznim škodljivcem, ki se skrivajo po razpokah pod lubjem, po vejicah, zato je treba posebnih priprav. Dobra sadna škropilnica mora prenesti vsaj štiri atmosfere pritiska, mora biti ročna in pripravna, iz trdnega materiala, da ga razna sredstva ne razjede in pokvari. Taka škropilnica je sedaj **Flickova škropilnica**, ki jo predočuje slika 7. Prednost te škropilnice obstoji v tem, da jo lahko razdelimo v posamezne dele in hitro zopet zložimo, da jo lahko očistimo, posebno ventile, ki morajo prenesti pritiska do 8 atmosfer. Prednost škropilnice je v ventilih, ki so prožni ter se dajo lahko obnoviti. Posebno se pa **te škropilnice odlikujejo z razpršilnikom**, (gl. sliko 8), s pomočjo katerega škropimo lahko drevje po 6 do 8 m visoko. Razpršilnik nese s curkom do 11 m daleč. Z majhno uravnavo pa curek lahko zmanjšamo in tako reguliramo, da prši tekočino kakor fino meglo 6 do 8 m visoko. Ta škropilnica je dobra tudi za vinograde.

Končna navodila.

Težavno je dati splošno veljavna navodila za vsa sredstva, s katerimi zatiramo sadne škodljivce. Naj bo to ali ono sredstvo, ravnati se je vedno po navodilih. Mlado listje in poganjke je škropiti le z razredčenimi sredstvi. Pozimi pa lahko uporabljamo tudi močnejše raztopine. Vsa sredstva učinkujejo le

tedaj, če jih na fino in s primernim pritiskom razpršimo po rastlinah. Razpršilnikov ne smemo nikdar preveč približati vejam ali drevesom, da bi škropivo v curkih padalo. Kjerkoli teče škropivo curkoma po vejah ali deblu, ni to delo samo slabo opravljeno, ampak s tem tudi zapravljamo drago tekočino. Nikdar se ne sme škropiti ob vetrovnem času. Močno sonce včasih povzroča, da se listje opali, v dežju se pa tekočina razredči in ostane brez učinka, v hudem mrazu pa zmrzne in je tudi brezuspešna. Vsa sredstva je sproti pripravljati. To velja za arborin, modro galico, žveplovo-apneno brozgo in tobačni izvleček. Z novimi sredstvi bodimo previdni.

Fr. Kafol.

Vinogradnikova skrb zaradi mraza.

Letošnja izredno mrzla zima je, oziroma bo prizadela tudi vinogradniku mnogo skrbi in v gotovih primerih tudi precejšnjo škodo in to že v vinogradih samih, a še več v vinskih hramih.

Sedaj se sicer o poškodbah trt po mrazu ne more še nič določene ugotoviti in se bo prava škoda šele ob poganjanju spomladi pokazala, toda z ozirom na dolgotrajno izredno nizko temperaturo ter z ozirom na jeseni, ne najboljše dozoreli trtni les, se **da sklepati, da bodo cele trte ali posamezni njeni deli pozebli**. Pozebejo lahko samo stari deli, ali samo enoletni poganjki, ali pa samo posamezna očesa. Ako je les pod lubdom rjav, ali če so očesa že črnkasto rjava, je to že slabo znamenje. Sreča je še, da je sneg tako visoko zapadel, da je obvaroval spodnje trtne dele in korenine pred pozebo.

Z rezatvijo spomladi se letos ne bomo smeli prenehati, da ne odstranimo še živih delov trt, bodisi na starem, bodisi na mlajšem lesu, ki bodo potrebni za nadaljnjo ohranitev trte in za nadaljnjo vzgojo rodnelesa za prihodnje leto. Upajmo, da ne bo tako hudo, vendar je previdnost potrebna, zlasti letos, ko ni pričakovati posebno dobre letine.

Tudi pri cepljenkah v trtnicah, ki niso dobro zavarovane, bo treba pred saditvijo dobro pregledati, če niso ne mrazu pokvarjene, da si prihranimo nepotrebne stroške s saditvijo poškodovanih, ali že zamrzlih trt. Pri teh pridejo tudi koreninice jako v poštev, ker lahko, da so tudi te pomrznile, kar spoznamo na njih počrnelosti.

Drugeče pa v vinogradu, čim bo sneg izginil in se bo zemlja otalila, lahko gnojimo trtam ter napravljamo jame za sajenje novih trt. Tudi to sajenje naj se letos pozneje vrši, ko se zemlja že nekoliko ogreje, da ne pridejo sajenke odnoso grobanice v premrzlo zemljo, ker jih to močno ovira v začetni rasti.

Tudi z vinom bodo ponekod precejšnje težave, zlasti v slabih zidanicah, kjer je isto več ali manj zamrznilo. Ako se je to dogodilo, ni s takim vinom sedaj, dokler se ne otaja, ničesar početi. Ostane naj v miru, četudi do marca-aprila. Tako vino se je kolikortoliko tudi skalilo in izgubilo na pravem okusu, a ko se otaja, se bo samoobsebi zopet očistilo in popravilo. Pač pa ga moramo takoj, ko se to zgodi, pretečiti, da ga ločimo od sesedle se gošče. Pri tem pretakanju ga moramo tudi primerno zažvevat, da ne porjavi in da se hitreje popolnoma učisti.

Pretočimo ali odtočimo zamrznjeno vino lahko tudi sedaj, toda v tem primeru bi bila izguba v toliko večja, ker pretočiti moremo le nezamrznjeni del, dočim ostane ves zamrznjeni del, sestoječ največ iz vode ter nekaj barve, dišav in kisline, v sodu. Dočim tvori nezamrznjeni del v sodu vsebinsko bolj polno vino, tvori zamrznjeni del bolj redko, slabotno, brezbarvno in brezokusno pijačo.

Druga vina pa, ki vsled mraza niso nič trpela, ki se torej hranijo v dobrih, primerno gorkih kletih, bo treba istotako pretočiti in jih ločiti od jesenske gošče, čim nastopi milejše vreme, da se preveč ne skalijo, ko se kleti vsled zunanjega vpliva zopet ogrejejo.

F. Gombač.

Potrebno pojasnilo.

Kdor je prečital v zadnjem „Kmetiskem listu“ z dne 6. februarja t. l. članek „Kaj pa kmetje?“, si je lahko mislil, da je družba kot strokovna organizacija zastopala doslej le tehnično stran našega kmetijstva. To pa ne odgovarja dejanskemu položaju. Kmetijska družba ni do danes zamudila nobene prilike, da bi ne bila v korist kmetijskim interesom povzdignila svojega glasu. Resnica pri tem je le to, da ne obeša vseh svojih korakov na veliki zvon. Z vlogami, prošnjami, spomenicami, ki jih je v prepisu pošiljala tudi vsem poslaniškim klubom, in z osebnimi posredovanji se je potegovala za ugodno rešitev vseh vprašanih, ki se tičejo trgovinskih pogodb, carinskih in železniških tarifov ter je sodelovala tudi pri osnovi kmetijskih zakonov. Kdor se je bližje zanimal za družbeno delovanje in mu je znano tudi zadnje letno poročilo,* bo vse to lahko potrdil. Ako ni družba vsega dosegla, ni to njena krivda, ampak je krivda dosedanje državno-gospodarske politike. Kmetijska družba je kot največja organizacija slovenskih kmetovalec storila vse, kar ji je velevala dolžnost in je bilo v njeni moči. V ostalem pa družba gotovo ne bo imela nič proti ureditvi posebnega odseka, ki se bo bavil z vprašanji stanovske in gospodarske politike, če bodo potrebna sredstva na razpolago, dokler ne pridemo tudi pri nas do kmetijske zbornice, ki bo uradna in pravna zastopnica vsega kmetijskega stanu naše dežele.

Kmetijska družba.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko-gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 4. Imam 12 tednov stara praseta, ki jih je začelo metati. Kakor hitro pride prase h koritu, da bo začelo jesti, se zvrne znak nazaj. Tresti ga moramo 10 minut, da pride k sebi. **Kaj je vzrok padavici in kako je pomagati?** (I. Ž. v D.)

Odgovor: Vaša praseta trpe na padavici ali božjasti, proti kateri nimamo nobene prave pomoči. To je živčna bo-

* Članom, ki želijo dobiti to poročilo, ga pošlje družba brezplačno.

lezen, ki se prikazuje pri prasatih navadno kot posledica krvnega sorodstva. Take živali niso za pleme. Vprašajte živinozdravnika, če Vam more pomagati.

— r —

Vprašanje 5. Ali je dobro pariti kravi rezanico? **Kakšna razlika je med parjeno in neparjeno rezanico?** (I. R. v S.)

Odgovor: Vohče je najbolje, da pokladamo krmila v naravnem stanju. Pariti kaže rezanico le v izjemnih slučajih. Parjena rezanica ni bolj prebavna, ker jo žival manj oslini, tudi so beljakovine skoraj manj prebavne. Taka priprava se priporoča le tedaj, če hočemo nakaženo in manj okusno rezanico napraviti bolj slastno in bolj mehko in zaradi tega bolj prebavno.

— r —

Vprašanje 6. Ali smem dajati kravi pomije, kuhane krompirjeve olupke, repno ali suho pesno perje in suho korenjevo cimo? **Ali je bolje dajati taka krmila suha ali kuhana?** (I. R. v S.)

Odgovor: Kravam lahko dajete pomije, če so sveže in nepokvarjene, tako tudi kuhane krompirjeve olupke. Lahko dajete tudi repno, pesno in korenjevo perje, bolje pa je, da je prej kuhano ali poparjeno, da se zatro razne gnilobne glivice in plesni, ki se radi naselijo na takem perju.

— r —

Vprašanje 7. Kaj dosežem z lanenimi tropinami pri kravah? **Ali ni vseeno, če pokladam namesto tropin večje količine pšeničnih otrobov?** (I. R. v S.)

Odgovor: Lanene tropine vplivajo zelo ugodno na mlečnost. One vsebujejo 27% beljakovin in 71% škrobnih vrednot. Tudi pšenični otrobi so prav dobra klaja za molzne krave, imajo pa samo 11% beljakovin in 48% škrobnih vrednot. Večjih količin otrobov, kakor 2 kg dnevno, ne kaže pokladati, bolje je, da pokladamo mešanico lanenih tropin, ki imajo dosti več beljakovin, in pšeničnih otrobov. Paziti je pri obeh, da so nepokvarjene.

— r —

Vprašanje 8. Prevažali smo vino v hudem mrazu. Prej je bilo lepo čisto, sedaj pa je postalo motno ter je izpremenilo tudi nekoliko okus. Bojim se, da bi se to vino pokvarilo. **Kaj je ukreniti, da se zmrzlo vino ne pokvari?** (M. U. v P.)

Odgovor: Pri mlademu vinu se kaj rado dogodi, da postane motno, čeravno je bilo prej kristalno čisto, če smo ga izpostavili mrazu. Navadno se pri nas to tudi po zidnicah godi, če jih pozimi, ob lepem vremenu zračimo ter pustimo preko noči odprta okna. Vino se močno shladí in tudi zmrzne. Vi ste pa prevažali vino v najhujšem mrazu in tega bi ne smeli storiti. Ko zmrzne vino, se izločijo v njem še ostale beljakovine, še v večji meri pa vinski kamen v majhnih kristalih in vino postane na ta način motno. — Ako je postalo vino motno, pustite ga nekaj časa na miru, mogoče se bo samo učistilo, če je le klet primerno gorka (10—12° C). Ako pa hočete na vsak način že sedaj vino uporabljati, potem ga morate čistiti z želatino ali pa filtrirati. Iz poslanega vzorca je razvidno, da vino tudi barvo nateguje. Torej, preden ga boste čistili, primešajte mu 3 do 5 g natrijevega bisulfitna na 1 hl, da ga tako obvarujete pred rjavenjem. K.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Enodnevni tečaj za rez v vinogradu se vrši dne 23. februarja t. l. na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in 14. do 18. ure. — Potrebni, ki izkažejo to s potrdilom pristojnega obč. urada, dobe prispevek za hrano.

Enodnevni tečaj za cepljenje trt se vrši dne 9. marca t. l. na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk

je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in od 14.—18. ure. — Potrebni, ki izkažejo to s potrdilom pristojnega občinskega urada, dobe prispevek za hrano.

Dvodnevni sadjarski tečaj se vrši dne 1. in 2. marca (petek in sobota) na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Prvi dan se bo obravnavalo sajenje, rez in oskrba, drugi dan pomlajanje in precepljanje sadnega drevja. Potrebni zanimanci, ki dokažejo to s potrdilom pristojnega občinskega urada, dobe prispevek za hrano in prenočišče. Udeležbo je javiti z dopisnico najkasneje do 25. februarja ravnateljstvu šole.

NEDELJSKA PREDAVANJA IN TEČAJI.

Nedeljska predavanja so se priredila v zadnjem času v sledečih krajih: **26. januarja** v **Št. Vidu nad Ljubljano**, predaval je ravnatelj inž. Lah o umetnih gnojilih in apnu; **2. febr.** je v **Semiču** predaval Rožet o mlekarstvu. Nadalje se imajo vršiti nedeljska predavanja **17. febr.** v **Sv. Gregorju pri Orteneku** o živinoreji, predavatelj inž. Jelačin; v **Savi pri Litiji** o gnoju in gnojenju, predavatelj inž. Lah; v **Selcah nad Škojijo** o sadjarstvu, predavatelj Kafol; **24. febr.** v **Mostah pri Komendi** o umetnih gnojilih, pred. inž. Lah; v **Domžalah** o gnoju in gnojenju, pred. inž. Lah; v **Dolu pri Hrastniku** o umetnih gnojilih, pred. inž. Jelačin; **dne 3. marca** v **Tomišlju** o obdelovanju travnikov, pred. inž. Lah, v **Dobu pri Domžalah** o živinoreji, pred. inž. Jelačin; **10. marca** v **Št. Joštu nad Vrhniko** o sadjarstvu, pred. Kafol; v **Zagorju ob Savi** o izboljšanju travnikov.

Kmetijski tečaj se je vršil pri Dev. Mariji v Polju, dne 30. januarja in 1., 6., 8., 13. in 15. februarja, in sicer o živinoreji, mlekarstvu in združništvu, travništvu, poljedelstvu in sadjarstvu, predavali so: inž. Lah, Rožet, inž. Jelačin in Kafol; ravnatelj se nadaljuje tečaj še **20. febr.** o zatiranju sadnih škodljivcev, pred. Kafol. Dne **20., 22., 27. februarja, 6. in 8., 13. in 15. marca** se vrši tečaj v **Sostrem**. Na sporedu je: krmljenje in oskrbovanje živine, obdelovanje zemlje in umetna gnojila, sadjarstvo in vrtnarstvo; predavatelji: inž. Jelačin, inž. Lah, Kafol; dne **23. in 24. februarja** se vrši tečaj v **Berčevem** o izboljšanju travnikov, živinoreji in sadjarstvu, pred. inž. Lah, inž. Jelačin in Kafol. Vabimo okoličane, da se teh tečajev in predavanj pridno udeležujejo!

VESTNIK KMETSKÉ GOSPODINJE.

Sestanek gospodinjskih učiteljic. — Poučno potovanje po Češki in Nemčiji. — Potovalni tečaji. — Organizacija gospodinjskih učiteljic.

Dne 29. decembra 1928. so se na poziv tovarišice Jele Premrou sestale v Ljubljani iz lastne iniciative kmetijsko-gospodinjske učiteljice ljubljanske in mariborske oblasti, da se pogovore o svojem položaju in o novih smernicah, po katerih se bodo ravnale pri pouku na potovalnih tečajih.

Tov. I. Premrou je poročala o svojem poučnem potovanju po Češki in Nemčiji, o katerem sledi še natančnejše poročilo. Obiskala je razne kmet. gospodinjske šole, ki so namenjene kmetickemu dekletu: Oranienburg - Luisenhof, Königsberg, Dahlwitz pri Berlinu (kmetija, ki je učni objekt za kmetijske vaje), Luisenhof pri Bärwaldu, Gross-Berlin; Budjevice, Stježery, Chrudim, Kaden, Šumperk na Moravé. Največ uče Čehi in Nemci dekleta v šolah s stalnim sede-

žem, le malo v potovalnih tečajih. Kjer pa so ti vpeljeni, imajo obsežne udobnosti, tako n. pr. inventar, zložen v **omarah**, da jih ob selitvi samo zapro in nalože na voz.

Kjerkoli se vršijo ti **potovalni tečaji**, trajajo daljšo dobo, najmanj do 3 mesecev. — Sklenile so, da hočejo doseči to tudi pri nas; zato hočejo zainteresirati vse oblasti, da nudijo v času velikih počitnic kratke tečaje za učiteljice, na katerih naj predavajo prvovrstni domači predavatelji, da se naučijo raznih važnih predmetov, kakor so družboslovje, socialno vprašanje kmetijske žene, etika in drugo.

Zanimiva je bila sodba tovarišice J. Premrou glede kvalitete naših potovalnih tečajev v primeri z onimi v inozemstvu. Izjavila je, da dosežemo mnogo; treba bo le raztegniti učno dobo vsaj na 3 mesece in temu primerno sprejeti v učni program pripravljane kmetijske dekleta za nastopanje v javnem življenju ter zainteresirati učiteljice za organizacijo kmetijske žene.

Da se bo dosegla močna, stvarna in koristna organizacija kmetijskih gospodinj, so spoznale, da se morajo združiti najprej same v strokovno organizacijo učiteljic; in to v najkrajšem času. To naj bo podlaga drugim zvezam, kakor n. pr. absolutenk kmet. gospodinjskih tečajev.

Državna zveza kmetijsko-gospodinjskih učiteljic v Berlinu je dala temeljna navodila za pravilnik, ki se bo po drugem sestanku v Ljubljani predložil oblastim. Ta sestanek se bo vršil letos o velikonočnih počitnicah.

DOPISI.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Tukajšnji živinozdravnik je v preteklem letu rezal v našem okrožju znatno število prasičev in bikov. Med njimi je bilo okoli 30 merjascev, starih po ¼ leta in starejših. — Za rezanje ni zahteval živinozdravnik nikoli več kakor 40—60 Din (pri večji oddaljenosti). Ta honorar ne krije včasih niti njegovih stroškov in ga more plačati vsak živinorejec, ki si lahko drži merjasca ali bika. Na občnem zboru tukajšnje podružnice se je konstatiralo, „da trpi zlasti ondotna prasičereja izredno izgubo, ker ni daleč na okoli nobenega rezača“. Res čudno je, da se more označiti kot škoda za prasičerejo to, če se kastracija izvrši po strokovnjaku in ne po navadnem rezaču. Toliko v vednost vsem živinorejcem.

I.

DRUŽBENE VESTI.

Smrtna kosa. V Krškem je 25. jan. umrl **Ivan Globočnik**, prej veleposestnik na Dobravi pri Kostanjevici. Raniki je bil napreden kmetovalec in priznan veščak v vinarstvu. 26. jan. je umrl inž. **Viljem Putick**, višji agrarni svetnik v p. v Ljubljani. Pokojni si je stekel veliko zaslug za preiskovanje kraškega sveta in za napredek tamkajšnjega kmetijstva. 28. jan. je preminul **Anton Osolin**, napreden posestnik v Št. Vidu pri Lukovici. 21. jan. **I. grof Paumgarten**, bivši graščak na Fužinah pri Ljubljani in 5. februarja **Ivan Dular**, izšolan in zgleđen kmetovalec in posestnik v Jurka vasi pri Straži na Dolenjskem. Ohranimo jim časten spomin!

Predsednik Kmetijske družbe pri kmetijskem ministru. Predsednik Kmetijske družbe g. **Ivo Sancin** je prošle dni posredoval v Beogradu pri kmetijskem ministru, gospodu **dr. Frangešu** v raznih kmetijskih zadevah. Predvsem je prosil, da se Kmetijska družba kot glavna kmetijska korporacija Slovenije uvaže in pritegne k sodelovanju v vseh tistih vprašanjih, ki se tičejo kmetijstva. Izročil mu je spomenico Kmetijske družbe, v kateri se prosi za primerno upoštevanje želja kmetijskih krogov Slovenije glede nove carinske poli-

tike. Vsi kmetijski pridelki in izdelki naj se oprostito vsake izvozne carine, kakortudi naj se clajša po možnosti njih izvoz. Na drugi strani se naj ukine carina na razne kmetijske potrebščine predvsem pluge, kmetijsko orodje, modro galico in razna druga sredstva zoper rastlinske škodljivce in sploh na vse tiste potrebščine, ki jih v naši državi ne izdelujemo. Popolnoma prost naj bo uvoz tudi vseh umetnih gnojil, kajti samo z njimi moremo zvišati domačo produkcijo. Izrazil je tudi še nekatere druge želje kmetijskih krogov Slovenije in ga prosil, da jih naj primerno upošteva. — G. minister je bil zelo ljubezniv ter je obljubil svojo pomoč v vseh kmetijskih vprašanjih, ki se tičejo Slovenije. Glede modre galice je pojasnil, da je v kmetijskem ministrstvu zadeva že rešena in da je pričakovati polovično znižanje uvozne carine, čaka pa to samo na odločitev finančnega ministra. Tudi glede živinske soli je poskrbljeno, da jo živinorejci dobe v kratkem času. Gre samo za to, da pristane finančno ministrstvo na znižano ceno. — G. predsednik se je v Beogradu zgledil tudi pri Srpskem Poljoprivrednem društvu ter opozarjal na nujno potrebo, da se združijo vse kmetijske družbe in kmetijska društva v zvezo, ki bo enotno nastopala v vseh aktualnih vprašanjih. Enotni fronti trgovskih, obrtniških in industrijskih krogov mora tudi naše kmetijstvo postaviti protiutež v skupni zvezi, da bo lahko uspešno zagovarjala interese večine prebivalstva v državi.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

rednega občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo, 28. decembra 1928, ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

(Dalje.)

G. Jevnikar iz Št. Vida pri Stični, je zagovarjal tudi drugi del resolucije, ker je v interesu družbe, da se posluži ugodnosti, ki jih nudi centralnim gospodarskim organizacijam zakon o kmetijskem kreditu, v katerega mora vplačati tudi Slovenija.

G. Trček je branil stališče glavnega odbora in ponovno zagovarjal resolucijo, poudarjajoč, da Kmetijska družba po tem zakonu ni prizadeta, ker ni združna organizacija, zato se prav lahko poslužuje ugodnosti kreditov, ki jih od direkcije dobi po znižani obrestni meri.

G. predsednik je opozarjal na okolnost, da bo družba v prihodnjem letu za nakup galice potrebovala kredit od okrog tritipol milijona dinarjev in da bi si s krediti, ki jih nudi ta zakon, prihranila v enem letu najmanj 120.000 Din na obrestih. — Po nadaljnji obravnavi o tem predmetu, je občni zbor sklenil, da se resolucija da na glasovanje v dveh delih. Prvi del, ki se tiče protesta proti uredbi zakona o kmetijskem kreditu, je bil soglasno sprejet, medtem ko je bil drugi del odklonjen.

b) Zakonska zaščita kmetije.

G. Trček je utemeljeval resolucijo glavnega odbora, ki zahteva, da se nameravani načrt zakona o zaščiti kmetijske posesti, ki se hoče razširiti čez vso državo, izpremeni v toliko, da bo odgovarjal gospodarskim razmeram in kreditnemu stanju slovenskega kmetijstva. Če bi se ta zakon uveljavil v obliki, kakor je vpeljan v Srbiji, bi gospodarski položaj slovenskega kmeta samo poslabšal, kajti vzel bi mu gospodarsko svobodo, predvsem pa kreditno sposobnost. Izpremeniti je treba člene 68. do 73. in 200. točko 3. načrta tega zakona, po teh-le načelih:

1. Za vse primere naj bo zaščiten hrana in krma, potrebna do prihodnjega pridelka, seme, krava s teletom ali 5 ovac (koz), 2 prasiča, obleka, potrebno orodje ter pohištvo.

2. V primeru bolezni ljudi, živine ali rastlin in v primeru vremenskih neizgovod naj se dovoli za primerno dobo moratorij

(odlog plačila) za vse v gori navedenem zakonskem načrtu navedene predmete.

3. Zaščita vseh v zakonu načrta označenih predmetov naj velja nasproti izkoriščevalcem, ki zlorablajo zaupljivost in nepoučenost kmeta.

4. Zaščito pod 2. in 3. naj priznava prvostopno sodišče, potem ko je ugotovilo njeno upravičenost.

Po krajši debati je bila ta resolucija soglasno sprejeta.

c) Izprememba taksnega zakona.

Družbeni ravnatelj je utemeljeval predlog glavnega odbora, da se izpremeni taksna določina, ki obremenjujejo predvsem našega mladega kmeta. Navedel je razne postavke, ki so naravnost v škodo kmetijstva in kmetijskega posestva ter prometa z raznimi kmetijskimi pridelki. Občni zbor je nato soglasno sprejel tozadevno resolucijo in z njo pooblastil glavni odbor, da sestavi podrobne predloge za izpremembo taksnega zakona in jih odpošlje na merodajna mesta.

(Dalje prih.)

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Opomba. Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občinim zborom Kmetijske družbe, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Dob pri Domžalah, v nedeljo, 3. marca 1929, ob treh popoldne pri županu g. Deteli; Sostro, v nedeljo, 3. marca 1929, ob osmih zjutraj v šoli; Sromlje, v nedeljo, 10. marca 1929, po sv. maši v šoli; Trbovlje, v nedeljo, 17. marca 1929, ob osmih zjutraj v osnovni šoli; Zelezniški, v nedeljo, 3. marca 1929, ob dveh popoldne v hiši št. 22.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	295.— do 300.—	350.— do —	—
	rž	1 „	295.— do 320.—	350.— do —	—
	ječmen	1 „	310.— do 330.—	350.— do —	—
	oves	1 „	300.— do 325.—	300.— do 325.—	—
	proso	1 „	280.— do —	300.— do 350.—	—
	koruza (nova, sušena)	1 „	320.— do 325.—	— do 350.—	—
	ajda	1 „	265.— do 275.—	250.— do 300.—	—
	fižol, ribničan	1 „	830.— do —	600.— do 700.—	—
	fižol, prepeličar	1 „	850.— do —	— do —	—
	krompir	1 „	150.— do 200.—	150.— do 200.—	—
Seno in slama	sladko seno	1 „	150.— do —	140.— do 170.—	—
	kislo seno	1 „	— do 100.—	100.— do 120.—	—
	slama	1 „	75.— do 100.—	65.— do 75.—	—
Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg		8.25 do —	8.25 do 8.50	—
	„ II. „ „ 1 „		7.50 do —	7.25 do 8.—	—
	„ III. „ „ 1 „		6.50 do —	— do —	—
	Krave, klobasariče	1 „	3.— do 3.50	3.— do 4.—	—
	(Prigon v Ljub. 64, v Marib. 48 glav., Teleta žive teže 1 kg (Prigon v Ljub. 6, v Marib. 8 glav.)		10.— do 12.—	— do —	—
Prasiči	6—8 tednov stari kom.		200.— do 300.—	— do —	—
	3—4 mesecev stari „		— do —	280.— do 450.—	—
	5—7 mesecev stari „		— do —	480.— do 650.—	—
	debel žive teže 1 kg		— do —	10.— do 12.50	—
	debel mrtve „ 1 „ (Prigon v Ljub. 4, v Marib. 31 glav.)		— do —	16.— do 18.—	—
Perutnina	piščanec kom.		20.— do 40.—	30.— do 40.—	—
	kokoš „		28.— do 35.—	30.— do 45.—	—
	mleko 1 lit.		2.50 do 3.—	3.— do 3.50	—
	smetana 1 „		— do —	12.— do 16.—	—
	čajno maslo 1 kg		48.— do 56.—	50.— do 65.—	—
Mleko, maslo, sir, jajca	surovo maslo 1 „		40.— do —	44.— do 48.—	—
	bohinski sir 1 „		28.— do 32.—	— do —	—
	sirček 1 „		— do 10.—	6.— do 8.—	—
	lalice kom.		2.25 do 2.50	1.50 do 2.—	—
	trda drva 1 m ³		160.— do —	125.— do 130.—	—
Kurno	mehka drva 1 „		60.— do 75.—	90.— do 100.—	—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohman. — Tisk J. Blasnikova nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mij. Rožanec.

Prepojenje krav.

Bissulin ni dražljiv, izvrženja pri zdravljenju brejih živali nisem opazil. Stadt tierzt W. H. Prager Arch. f. Tiermed. 1926, H.B.

„Bissulin“ se izdaja le na živinozdravniško odredbo.

Brošure o bolezni razpošilja brezplačno: Zastopnik:

„Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen.

V LEKARNAH,
DROGERIJAH IN
KJER SO VIDNI
PLAKATI!

„PROMINUL“

nadomestna koncentrirana tečna hrana
za perutnino.

Poveča produkcijo jaje! Ohrani zdravo
perutnino! Povišuje dobiček! Prospekti
brezplačno. Zastopnik:

PERUTNINARSTVO M. GOLOB
LESNOBRDO 4, P. VRHNIKA, SLOVENIJA.

ARBORIN

priznано dobro
sredstvo za pokončevanje
škodljivcev na sadnem drevju, osobito
v zimskem času, izdeluje
tvrdka

„CHEMOTECHNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

DUNAJSKI VELESEJM

OD 10. DO 17. MARČA 1929

Največja razstava industrijskih
in obrtniških izdelkov. — Raz-
stava poljedelskih strojev in
orodja. — Gozdarska in mlekar-
ska razstava. — Razstava malih
živali in pšenice. — Vinska raz-
stava s poskušnjo. — AVSTRIJ-
SKA RAZSTAVA PITANIH ŽI-
VALI (od 15. do 17. marca 1929).

Znatno znižane vozne cene na tu
in inozemskih železnicah po Do-
navi in pri zračnem prometu. Brez
vizuma se lahko prekorači avstrijsko
mejo, če imate sešmsko vstopnico
in potni list. — Vsa pojasnila in
vstopnice po 40 dinarjev dobite pri

„WIENER MESSE“, WIEN VII

in pri vseh avstrijskih konzulatih,
kakor tudi pri zastopstvih „WIENER
MESSE“ v vsakem večjem kraju.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način dosežete največje pridelke in izboljšate zemljo. Potrebno
je letno na oral;

Za žita	80—120 kg
detelje, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
hmelj	180—250 kg

Sedaj spomladi naj vsak gnoji krompir z 40% kalijevo soljo. Vsa potrebna navodila o
gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

AGRIKULTURNI KEMIČNI URAD V ZAGREBU, Račkoga ul. 2/II.

40% kalijevo sol si nabavite pri Kmetijski družbi za Slovenijo in njenih podružnicah.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Din.

Vsa 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.

Upravištvo ne prevzame posredovanja.

Krasne tlakove

za veže, kuhinje, cementne cevi, nagrobne spomenike, stopnice, podboje izdeluje Ivan Gostinčar, cementarna Pečata, pošta Dol pri Ljubljani.

263

Samo iz domačega platna se perilo ne trga!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da lo stike v domače platno tkalnica „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega c. 6. Tkanje najcenejše!

273

Unda - Radio

Radio - Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrh.

2

Sadno drevje

Drevesničarska zadruga v Dorfarjih, pošta Škofja Loka ima več tisoč sadnih dreves na prodaj in sicer: Jablane: Šampanjske renete, pisani kardinal, Damasonov kosmač, Jakob Lebl, bobovec, Bojkovo jabolko in še več drugih boljših vrst. Hruške: moštнице, tepke, rumenke, hardjeve in druge zlahne vrste. Cena jablanam I. vrste po 10 Din, II. vrsta po 8 Din. — Hruške I. vrsta po 12 Din, II. vrsta po 10 Din. Cene veljajo z ovolom vred franko kolodvor Škofja Loka. Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.

3

Sadno drevje.

2600 komadov visokodebelnih jablan; šampanjske renete, bobovec, pisani kardinal, Damasonov kosmač, mašancar. — Visoke hruške: moštнице, od pritličnih: Dielovke, Klapovke, Viljamovke, ter nekaj češpelj, črešenj in marelic, ima na prodaj Ivan Halner, Sv. Duh 10, pošta Škofja Loka. (Več po dogovoru. Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.)

12

Sadna drevesa.

Visokodebelne jablane, hruške, češplje, orehe kakor tudi najboljše vrste od pritličnih, in več sto divjih kostanjev. (Cena po dogovoru, pisмено ali ustmeno) ima na prodaj: Jakob Pintar, sadjerejec pri Sv. Tomažu, pošta Bukovica nad Škofjo Loko.

20

Sadno drevje!

Za pomladansko saditev imam na prodaj večje število raznih, samo boljših vrst sadnega drevja, visokodebelno in pritlično. Cene zmerno in po dogovoru. Andrej Halner, Dorlarje 14, Š. Škofja Loka.

6

Sadna drevesa,

cepljena, brez krone, visoka 140—200 cm, kanada, Lon. pepinek, bobovec in mošancar. Cena: I. vrste 20 kom. Din 110, 100 kom. Din 500. Breskve: Amsden, Haljeva, Boesi in Wilermoz. Oblika polsteblo in grmič, razpošilja po povzetju J. Građišnik, drevesničar, Dobrna pri Celju.

36

Sadno drevje!

Za pomladansko sadenje imam več tisoč lepih visokodebelnih jablan in hrušk na prodaj. Od jablan: Bobovec, Bojkovo, Kardinal, Gdanski robač. Od hrušk: Tepke in črnivke. — Cena za jablane: I. vrsta po 10 Din; hruške I. vrsta po 12 Din franko postaja Škofja Loka. Manj nego 15 dreves se ne pošlje. Naslov: Anton Štrler, Zabnica št. 1^a p. Škofja Loka.

33

Sadno drevje.

2000 komadov visokodebelnih jablan; šampanjske renete, bobovec, pisani kardinal, damasonov kosmač, zlata reneta, gorenjska voščenska in še druge boljše vrste. Cena prvi vrsti po 10 Din, druga vrsta 8 Din, ima na prodaj: Franc Halner, Sv. Duh št. 21, pošta Škofja Loka. (Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.)

38

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: Tehna-družba v Ljubljani, Mestni trg 25./I.

24

Seme pravega kašelskega zelja

prodaja 20 gramov za 6 Din Ignacij Mercina, Zgor. Kašelj, p. Dev. Mar. v Polju.

13

Fige, češplje in brinje

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo!

252

Najnovejše štedilnike.

Kotle, peči, vrata, mreže, ventilacije, predpražnike, želez. korita za svinjake, okna in mlekar-ske potrebščine, izdeluje in razpošilja po nizkih cenah: Jakob Malenšek, železo-konstrukcijska delavnica Boh. Bistrica.

17

Ekonom

samec, absolvent strokovne šole, star 37 let, z dobrimi spričevali v vseh panogah gospodarstva, išče stalno službo. Morebitne dopise izvolite poslati na moj naslov: Evgen Moder, ekonom, Pesnica pri Mariboru.

37

Prodajam:

opravo majhnega umetnega mlina, i. s. 1.) Klimax motor 12 K. S. na surovo olje, 2.) 6 K. S. parna lokomobila z mlatilno vred, ki se zamenja tudi za manjšo garnituro. Naslov v upravištvo „Kmetovalca“.

30

Veliko posestvo na prodaj!

Obstoječe iz gospodarskega poslopija, hlevov, njiv, gozdov in vinograda ima na prodaj radi bolezn: Martin Zvigič, Srebotno, p. Rajhenburg.

31

Štirje gepeljni,

kompletni, v dobrem stanju, so po nizki ceni na prodaj pri Leopold Jesenko, Zirovnica št. 2. Gorenjsko.

32

Kravar

z dobrimi spričevali se išče za takoj! Plača po dogovoru. Ponudbe na Oskrbništvo graščine Bokalce, p. Vič pri Ljubljani.

34

Brezovega lesa,

svežega, brez grč, od debeline 15 cm, dolžine 1,50 m dalje se kupi vsako količino. Ponudbe na pravo „Kmetovalca“ pod „Brezje“ št. 35.

35

Knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“

v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku priporočamo vsem kmetovalcem. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cena 10 Din v predplačilu. (Denar se lahko priloži pismu).

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodetska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in živalni stroji za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Ceniki za-stonj in franko.

Kupujte brusne kamne

Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železnino.

SADNO DREVJE

OD KMETIJSKE DRUŽBE

naročite radi zelo male zaloge čimpreje najkasneje pa do 28. februarja 1929.

Oddaja in razpošiljanje se bo vršilo najbrže šele koncem marca, ozir. kadar bo ugodno vreme.

Visoke jablane I. vrste	po Din	12:50
" " II. vrste	po "	8:—
" " III. vrste	po "	4:—
" hruške II. vrste	po "	8:—
" " III. vrste	po "	4:—

Nekaj visokih češpelj in črešenj po gornjih cenah. Nekaj pritličnih jablan po Din 20.—. Ribez visoki po 12:50, nizki po 5.— Din. Manj kot 10 dreves se ne razpošilja po železnici. Drevje se rezervira le onim, ki ga plačajo naprej. Stroški za ekspedicijo in železniško vozno znašajo za vsak ovoj 20 Din. Naznanite železniško postajo.

Prvovrstne cepljene trte:

burgundec, beli in laški rizling na rip. portalis, ima več 100 komadov na prodaj: Mihael Kovačič, trsničar, Sv. Peter pri Mariboru.

39

Montafonskega bika,

eno leto starega, čistokrvnega, ima na prodaj graščina Čemšenik, p. Dob pri Domžalah.

40

Majerja h kravam,

dobro izvežbanega v molži in mlekarstvu sprejme „Križiška uprava“ v Veliki Nedelji pri Ormožu. (Vsi družinski ndje imajo priliko za zasluzek). — Istotam se sprejme tudi eno moč za perutninarstvo.

41

Kupujemo

zlato, srebro, platin, srebrne krone. Prevzamemo v pozlatenje in posrebrejenje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Šiška, Sv. Jerneja c. 8.

42

Najuspešnejše sredstvo za refo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOČZY
Ljubljana, Mestni trg 4
(Zraven Rotovža.)

1

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{2}$ stran	Din 2400.—	$\frac{1}{16}$ strani	Din 400.—
$\frac{1}{3}$ strani	Din 1200.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 500.—
$\frac{1}{4}$ strani	Din 800.—	$\frac{1}{12}$ strani	Din 200.—
$\frac{1}{8}$ strani	Din 600.—	$\frac{1}{24}$ strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. **Mala naznanila** do 20 besed stanejo Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov ne kupuje travna in deteljna semena. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba ima letos v zalogi najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredeničnost.

Cene za nadrobno oddajo travnih semen še niso točno določene in bodo objavljena v prihodnji številki „Kmetovalca“.

Domača detelja, gorejska	98% čis.	95% kal.	26.— Din
švedska detelja (inkl. 3% bele)	96%	92%	—
lucerna, pristna francoska	98%	95%	—
lucerna italijanska	98%	95%	—
lucerna banaška	96%	95%	—
hmeljna lucerna	98%	90%	—
beli detelja (inkl. 3% švedske)	97%	95%	—
mačji rep	98%	93%	—
pasja trava	92%	94%	—
francoska pahovka	90%	85%	—
angleška ljulika	98%	85%	—
laška ljulika	99%	95%	—
travniška bilnica	99%	95%	—
travniška latovka	90%	86%	—
lisičji rep	54%	60%	—
mehka stoklasa	80%	80%	—
navadna šopulja	92%	95%	—
pasji rep	99%	90%	—
ovčja bilnica	90%	90%	—

Korenjevo seme, oranžno rumeno po Din 56.— za kg, svetlo-rumeno po Din 50.—, Lobberichtersko po 56.— Din, Saalfeldsko po Din 50.—.

Semenska pesa: Mamut, rdeča po Din 15.— za kg.

Eckendorfska, rumena po Din 17.— za kg.

Oberndorfska, rumena po Din 14.— za kg.

Semenska grahova, (grasiča) jara, po Din 5.— za kg.

Semenski oves po Din 3.75 za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonkih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonke pošiljke.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3.50 za kg. Pri vagonkem odjemu po Din 3.35 za kg franko vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 500 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonkem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka, 30% fosforove kisline, $\frac{1}{2}$ % dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 93.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonkem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra se je podražila: Odslej stane 18½ do 19% blago po 125 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonkem odjemu 123 Din franko vsaka postaja Slovenije pri pet ali desetonskem odjemu 124 Din franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.50 za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.
Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolščice po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.
Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.
Sezamove tropine 50% beljakovin in tolščice po Din 3.80 za kg.
Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.— za kg, na drobno Din 7.50 za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtné potrebnice:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—
Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.
Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.
Cepilna smola v skatljicah po ¼ kg po Din 8.—; v skatljicah po ½ kg po Din 15.—
Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.
Gumijeve cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.
"Jullien" za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—
Mast zoper zajce po Din 12.— za kg.
Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljivi aparat.
Natrij bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—
"Srgo" aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—
Srgo patroni po Din 7 za komad.
"Stopp" nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—
Škropilnice franc. znamke "Automatique", nahrbtnice Din 680.—
Škropilnice za sadno drevje in hmelj "Unikum" od tvrdke "Nechwile" ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—
Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.
Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtné nasade, po Din 370.—
Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.
Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500, za komad.
Škropilnice, Flickove nahrbtnice po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.
Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 60 za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.
Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seitz po Din 120.—
Vinometri "Weinlaube" inozemske tvrdke po Din 60.—
Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.
Žveplovni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.
Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.
Žveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—
Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—
Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trti od Din 40.— do Din 190.—
Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 20.—, 127.—, 190.—, peresa k škarjam po Din 1.—
Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—
Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—
Drevesne ščetilnice (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 20.—
Lopate za šitjanje nasajene po Din 64.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 litrov Din 1250, 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.
Gobčni odpiralč "Ekspres", 150 Din komad.
Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.
Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—
Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za 40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.
Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250, F za 140 lit. po Din 1700, A za 200 lit. po Din 2500.
"Baltic" posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.—

Hoybergov aparat za določanje tolščice v mleku in smetanah tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Strišče "Kastel" se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v skatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Teležji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek); trokarji za teleta po Din 70, trokarji za goved okrogli po Din 45, okrogli z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved, ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po Din 50; požiralnikove cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; kateier (za puščanje skalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; emaskulator po Din 250; gumijev precep (obroč) po Din 8, obroči za bike po Din 20; klešče za vdevanje teh obročev po Din 170; toplomer za merjenje vročine po Din 25; zračni filter po Din 110; gum. balon k temu po Din 35; zaustavljač (proti vhaianju sramnice) po Din 40, irigatorji kompletni (a 3 litr.) po Din 65; klešče za tetoviranje za trojstna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava

XV z noži po Din 400.—

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

HSCS plug UP5 za globočino 18 cm — teža 71 kg

Din 825.—

HSCS plug UP6 za globočino 18 cm; teža 74 kg

Din 870.—

HSCS plug UP7 za globočino 28 cm; teža 82 kg

Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vr-

stami po Din 1150.—

št. 13 — železne, njivske, dvodelne, tež. 40 kg, Din 600.—

Travniški skarifikator na visokih kolesih Darlus 14 (s

14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, komplet po

Din 1280 za komad, Ara 16 po Din 1520.—

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—,

4 po Din 1050.—

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1a

po Din 2300.— komad.

Trijer "Feniks" po Din 3500.— komad.

Slamorenice z ustjem 10 col, brez sklopke, znamka

VS10 po Din 2090.—

Slamorenice z ustjem 10 col s sklopko, znamka VS10

po Din 2130.—

Slamorenice z ustjem 12 col, s sklopko, znamka VFS12

po Din 2450.—

Slamorenice z ustjem 12 col, s sklopko in verigo znamka

VFS 12 po Din 2900.—

Slamorenica CCH12 za motorni pogon ali za pogon z

vitlom, Din 4050.—

Reporenice — "Kremžar" z noži na bobnu po Din 350.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator,

globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.